

KRONIEK

VAN DEIJSEL ZEVENTIG JAAR

Als dit nummer van Elseviers Geïllustreerd Maandschrift verschijnt zal het feest gevierd, de hulde gebracht zijn: op 22 September wordt K. J. L. Alberdingk Thijm, zich noemende L. van Deijssel, zeventig jaar. Blijkens de zeer uitgebreide huldigingscommissie, die zelfs een internationaal karakter draagt, wenscht men op dien dag een gansche, min of meer litterair-gevoelige wereld van haar dankbaarheid en bewondering te doen getuigen.

Prachtig! Ik vermoed evenwel, dat er méér oude vrienden en kameraden, tijdgenooten van den jubilaris, zullen zijn, die, evenals ik (slechts vier jaar zijn jongere) met eenige, o zonder twijfel blijde, verwondering, zelfs reeds van de lange lijst der commissieleden hebben kennis genomen en zich hebben afgevraagd: is werkelijk ónze Van Deijssel ten slotte toch nog zoo iets als populair geworden, en zijn er inderdaad zóó talrijke van zijn groote verdiensten en eminente beteekenis innig overtuigden? Het is misschien toch geen heel mooi gevoel, dat uit deze verbazing blijkt, er schuilt misschien wel éenige jaloerschheid onder — neen, kom, laten wij ons alleen maar verheugen en aannemen, dat, wat eens het geluk en de trots van weinigen was, na ongeveer een halve eeuw tot innerlijk bezit eener zoo ontzaglijke menschengroep is geworden.

Maar dit is zeker — ik heb het ook uit sommige reeds verschenen artikelen van tijdgenooten kunnen constateeren — ónze gedachten gaan bij dit feest terug naar lang vervlogen jaren, toen Van Deijssel nog alléén van ons was — van ons die met hem jong waren — ónze groote voorganger en baanbreker, en dit intieme besef zal men ons wel gunnen: dat niemand anders dan wij van '80 en van '90 diep kan zijn doorgedrongen in den geest die dezen held van het woord heeft bezield, toen hij zijn eersten stormloop ondernam en de driekleur van vrijheid, menschelijkheid en schoonheidsdrang op zijn eerste barricade plantte. Wij die met al onze eigen hartstochtelijkheid onzen hartstochtelijken aanvoerder hebben moeten verdedigen tegen zijn bespotters en belagers, wij die voor hém en voor Willem Kloos geleden en voor hen gevochten hebben, wij alleen wéten, beter ook dan welke latere historieschrijvers ook, wat hun namen beduiden, niet voor óns alleen, maar voor de schoonheid en voor die eigenlijke eeuwigheid die ook de beste historieschrijvers maar zoo zelden weten te beseffen, de eeuwigheid van de idee.

De kwestie is: dat hier niets te bewijzen valt, dat men het alleen kan hebben beléefd en doorvoeld, hét, dat is het waarachtig nieuwe en frissche, het door-en-door echte en sterk levende, dat met de groote tachtigers is opgebloeid in Holland. Herhaaldelijk is al opgemerkt, dat ook de „jongeren” die thans op hen smalen, oneindig veel aan hen te danken hebben, al hebben